

DÖVÜŞ KULÜBÜ'NDEN TÜRKİYE'YE:

Felaketlerin ardından hayata dönme zamanı

SİSTEM, BİZİM İÇİN BELİRLENMİŞ YAŞAM ŞABLONUNU ANLATIR

BİLGE SELÇUK
@byagmurlu
Koç Üniversitesi
Psikoloji Bölümü

Toplumca kritik bir aşamada olduğumuzu çoğumuzun idrak ettiği bu gün, Dövüş Kulübünden söz etmek lazım. Kült ve çok iyi bir roman ve film olan Dövüş Kulübü, içinde yaşadığımız ve kanıksadığımız sisteme önemli bir eleştiri ve bir nevi başkaldırı çağrısıdır.

Görünen hikayede, herkes gibi bir hayat yaşayıp bunalmalarıyla başa çıkmaya çalışan gizemli kahramanımız bir uçak yolculuğunda, sabun satıcısı Tyler Durden'la tanışır ve o andan itibaren hayatı değişir. Evi, tüm eşyalarıyla birlikte yanar; sahipsiz bir binada tek başına yaşayan Durden'in yanına taşınır. Ve bir gece bar çıkışında birlikte kurdukları dövüş kulübü zamanla tüm ülkeye yayılır ve sistemi yıkmak için çalışan bir örgüte dönüşür.

Sistem, bizim için belirlenmiş yaşam şablonunu anlatır. Hepimiz belli okulları bitirip, meslek edinmeye, o meslekle para kazanıp, belli bir hayat standardını tutturmaya çalı-

şırız. Sistem bize iyi yaşamamız için bile gerekli olmayan birtakım ihtiyaçlar yaratıp, bunları elde etmek için daha fazla çalışmamıza, bunun yetmediği yerde borçlanmamıza yol açar. Bu ihtiyaçları karşılayabilmemize göre kendimize değer biçmeye başlarız; kriter, sahip olduklarımızdır. Toplumun bize verdiği değer de bunlara bağlıdır. Kendimize koyduğumuz hedef, elimizde olandan hep fazlasına ulaşmaktan ibarettir. Bu tüketim sarmalında hayatımızı tüketiriz. Bitmeyen araba ve ev taksitlerini, kredi kartı borçlarını, akıllı telefon faturasını ödemek zorunda olanlar yaşamlarını ancak tek bir şekilde geçirebilir; düşünmeden ve sorgulamadan çalışarak ve sisteme itaat ederek.

Arada şaşırıp yoldan çıkmayalım diye, aklımızı meşgul edecek oyuncaklar da verir bize sistem. Filmlerle, dizilerle ve sporla dahi sadece kazananın kıymetli olduğu bilgisini pekiştirir. Sistem kıyaslama üstüne kurulmuştur; hep daha